

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos gynybos štabo kvietimu Kauno igulos karininkų ramovėje įvyko Lietuvos kariuomenės vado gen. ltn. Valdo Tutkaus ir Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (partizanų) prezidiumo ir štabo narių susitikimas-diskusija tema „Lietuvos kariuomenės transformacijos plano gaires“. Dalyvavo LLKS prezidiumo pirmininkas dim. plk. Jonas Čepėponis-Vaidevutis, Vaidila, jo pavaduotojas dim. kpt. Bronius Juospaitis-Direktorius, štabo viršininkas dim. mjr. Vytautas Balsys-Uosis, partizanų kapellionas dim. plk. monsinjoras Alfonsas Svarinskas, atkurtų apygardų vadai: Prisikėlimo – dim. kpt. Juozas Mocius-Alfas, Didžiosios Kovos – dim. kpt. Augustinas Švenčionis-Rytas, Tauro-vadopavaduotojas Vytautas Raibikis-Leopardas, Algimanto – dim. kpt. Jonas Kadžionis, Vytauto-Steponas Grybauskas, Kęstučio-Vincas Vernickas, Dainavos – Vytautas Nenartonis ir kiti, taip pat LR Prezidento patarėjas, bu-

Kariuomenės vadas susitiko su partizanais

Susitikimo-diskusijos dalyviai

vės viceministras Edmundas Simanaitis bei laikinai einantis Karinių oro pajėgų vadopareigas plk. ltn. V. Raklevičius.

Kariuomenės vadas gen. ltn. V. Tutkus ir plk. Zenkevičius, atsakingas už transformacijos planą, išaiškino kariuomenės padėtį, perspekty-

vas ir grėsmes Lietuvos Respublikai. Anot jų, artimiausius 10 metų tikrai nenumatoma karinė agresija iš kaimyninių šalių, tačiau ypač pavojainga energetinė, kibernetinė eksploracija, mūsų žemės ir nekilnojamojos turto supirkimas. Kaip pavyzdį paminėjo kaimyninę

Zenono Šiaučiulio nuotr.

Estiją, kur faktiškai vyko nepaskelbtas karas – nepaleidus né vieno šūvio vyko kompiuterinė ataka iš visų, net vyriausybinių tinklų, kad sužlugdytų valstybę. Deja, nepavyko.

Šauktinių kariuomenė tokia, kokia yra šiandien, netenkina nieko: iš 2,5 tūkst. jaunu-

lių tarnauti kariuomenėje kasmet pašaukiama 1,5–1,6 tūkst.

Kalbėję A. Svarinskas, E. Simanaitis, V. Balsys, J. Čepėponis, J. Mocius, A. Švenčionis, V. Raibikis, A. Dručkus, J. Kadžionis ir kiti išreiškė visų Lietuvos partizanų nuomonę, kad šauktinių kariuomenė būtina Lietuvai, tai yra teisinis klausimas. Konstitucijoje numatyta, kad kiekvienas pilietis moka mokesčius, visi privalo mokėti ginti tévynę. Ginasi tauta ir kiekvienas pilietis atskirai. Daabar patriotinis jaunimo auklėjimas minimalus. Numatomas vienos dienos gynybos parėngimas (pusdienis istorijai ir teorijai bei pusdienis rikiuotés pratyboms) – menka išeitis. Seimo narė R. Juknevičienė pateikė projektą, kuriame numatomas trijų savaicių karinis parengimas. Jei nebus įstatymo ir kiekvienam būtino, privalo mokėti pasirengimo, niekas nepuls savanorių kariuomenėn.

(keliamas į 4 psl.)

Vasario 2 d. Kaune įvyko Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos posėdis. Posėdyje svarstytais pasiruošimas LPKTS XV atskaitiniams rinkiminiam suvažiavimui. Patikslinta renginio data ir vieta: suvažiavimas įvyks 2008 m. balandžio 19 d. Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto salėje (Daukanto g. 28). LPKTS valdyba kreipiasi į iki šiol neatnaujintus filialus, kad iki kovo 1 d. pateiktų duomenis apie filialų veiklą (pagal išsiųstą anketą), atsiųstų delegatų į suvažiavimą sąrašus, siūlytų kandidatūras į LPKTS pirmininko postą, valdybą, tarybą, Revizijos komisiją, Etikos ir procedūrų komisiją.

Posėdyje svarstyti LPKTS Finansų komiteto siūlymai, 2007 metų LPKTS pajamų ir išlaidų sąmata. Valdyba pabrėžė, kad filialai būtinai rūpintuosi dviejų procentų gyventojų pajamų mokesčio parama (žr. lentelę „Tremtinio“ 5 psl.). Būtina didinti „Tremtinio“ prenumeratą, ypač prieš artejančius Seimo rinkimus, nes politinis Lietuvos gyvenimas labai intensyvus, o kairioji žiniasklaida įvykius pateikia tendencingai.

Aptarta 2008 metų LPKTS veiklos programa. Akcentuoti svarbiausi šiu metų renginiai: 1948 m. gegužės 22 d. trėmimo

LPKTS ir TS PKTF valdybų posėdžiai

60-ujų metinių minėjimas, birželio 22 d. Tauragėje įvykstanti dainų šventė „Leiskit į Tévynę“, rugpjūčio 2 d. Ariogaloje – Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydis „Su Lietuva širdy“. Kovo 5 d. LPKTS Vilniaus filialas rengia seminarą istorijos mokytojams tema „Pasipriešinimo istorija Lietuvoje ir mokykla“.

Posėdyje patvirtintos LPKTS Anykščių, Šilalės, Šilutės, Ukmergės, Lazdijų filialų valdybų sudėties beių pirmininkai. Aptartas LPKTS ir LPKTB dalyvavimas bendrose akcijose bei renginiuose.

Architektas J. Lukšė informavo apie Memorialų bei paminklų partizanams nuotraukų albumo išleidimo eigą: filialai pateikė daug nuotraukų, tačiau tik ketvirtadalis jų kokybiškos, trūksta informacijos (paminklo pastatymo data, autorius pavarde) ir istorinių aprašymų.

Seimo nariai P. Jakučionis, V. V. Margevičienė, LPKTS valdyba ir Tremties ir rezistencijos muziejų vadovai G. Kazlauskas (Druskininkai), A. Bagdonavičienė

(Lazdijai), J. Rimkus (Kaunas) svarstė muziejų išlikimo klausimą. Jis turi būti sprendžiamas Vyriausybės mastu. Vasarį numatomas Tremties ir rezistencijos muziejų bei eksposicijų vadovų pasitarimas. Tam būtina surinkti visus duomenis. Iki šiol neatnaujintus muziejų vadovus prašome skubiai atsakyti į anketų klausimus. Duomenis apie muziejus renka LPKTS valdybos pirmininkė J. Marcinkevičienė (tel. (8 37) 321 469, 8 650 52 814).

* * *

Praėjusį šeštadienį įvyko ir Tévynės sąjungos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos valdybos posėdis. TS PKTF valdybos pirmininkas A. Blažys apžvelgė TS politikos komitete svarstytas problemas. Politikos aktualijas aptarė Seimo nariai P. Jakučionis ir TS PKTF pirmininkė V. V. Margevičienė. P. Jakučionis teigė, kad prieš artejančius rinkimus į Seimą džiugina naujoji dešiniųjų koalicija, tačiau nerimą kelia R. Pakso partijos reitingų didėjimas.

(keliamas į 4 psl.)

Ingrida VĖGELYTĖ

Nutarta Lietuvos galvą kišti į „Leo LT“ násrus

Po praėjusios ištisinės neeilinių posėdžių savaitės Seime, Lietuvos politiniame ir ekonominiame gyvenime įvyko ryškių permainų. Vienos jau gerai matomos, kitos gali pasimatytis netolimoje ateityje. Turime naują valdančiąją daugumą Seime, Vyriausybę, kuria né vienas mąstantis Lietuvos pilietis nebegalėja pasikėtėti po to, kai buvo paviešintos G. Kirkilo „tapsmo“ premjeru detalės. Taip pat ketinimus statyti atominę elektrinę, atskirkiant nuo Rusijos energetinės sistemos ir naują siaubūną – „Leo LT“, privataus kapitalo investuotoją, kuris, taip ir liko nežinia, investuos ką į atominės elektrinės statybą ar tik sieks pelno ir skurdins Lietuvos žmones.

Visą savaitę Seimas rinkosi į neeilinius posėdžius: vieni – meginti spręsti nacionalinės reikšmės klausimą, kiti – padėti „Maximos“ savininkams susigriebti į savo rankas Lietuvos energetiką ir galimai paversti visus Lietuvos žmones „Maximos“ baužiauninkais. Siekdama energetinės nepriklausomybės

nuo Rusijos, Lietuvos Vyriausybė užsimojo statyti atominę elektrinę privataus kapitalo rankomis. „Privatus kapitalas“ nutarė šiuo atveju savo rankas gerokai pasišildyti...

Pirmaisiai G. Kirkilas ir socialdemokratai atsikratė mažumos Vyriausybės statuso ir susitarė su penktuoju koalicijos partneriu – Naujosios sąjungos frakcija Seime. Tai g Seime atsirado socdemų lyderiaujama valdančioji dauguma. Tiesa, tam, kad ji atsirastų, reikėjo su kaupu atsilyginti Artūro Paulausko „Naujajai sąjungai“. O ši nebuvo kulkli ir reikalavo daug: ir aplinkos apsaugos ministro portfelio, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko posto Seime. Ir visai nesvarbu, kad pastarasis priklausė tai pačiai valdančiųjų kliukai – jam vadovavo muntianininkas A. Matulevičius. A. Paulauskas vis tiek ciniškai atvirai jo reikalavo. Tuo tikslu buvo surengtas specialus Seimo posėdis, kurio metu turėjo būti panaikintas Seimo nutarimas, kuriuo A. Matulevičius skiriamas į NSGK pirmininko pareigas. (keliamas į 2 psl.)

Nutarta Lietuvos galvą kišti į „Leo LT“ nasrus

(atkelta iš 1 psl.)

Tuo pačiu tai turėjo būti pirmasis naujos valdančiosios daugumos Seime pasiromas, savo jėgų pasitikrinimas: kai tokia dauguma susidaro, beveik visada užtenka balsų valdantiesiems Seime priimti savus įstatymus.

Tačiau ne viskas socdemams taip gerai klostesi, kaip jie tikėjosi. A. Matulevičius savo poste išliko. Gausiausia Darbo frakcija Seime pasiraičė rankoves ir visiems parodė savo išpampusius bicepsus. Kad žinotų, jog norint G. Kirkilui pageidaujamu būdu suvarkyti atominės elektarinės reikalų, reikia tartis su V. Uspaskichu. Matyt, susitarė. Seimas penktadienį priėmė Atominių elektrinės įstatymo pataisas, atveriančias kelią prieštaringai vertinamam nacionalinio investuotojo į atominę elektrinę „Leo LT“ projektui. Už AE įstatymo pataisas, pagal kurias nacionalinis investuotojas į atominę elektarinę būtų kuriamas ne „Lietuvos energijos“, o naujos patronuojančios bendrovės pagrindu, penktadienį balsavo 63, prieš – 11, susilaikė 3 parlamentarai.

Šiuos balsavimo rezultatus nulėmė opozicinės Darbo partijos frakcijos balsai, nors „darbietė“ Loreta Graužinienė prieš pat balsavimą siūlė daryti svarstymo pertrauką, per kurią Vyriausybė turėtų pasitikrinti pasitikėjimą. Nepaisant šių L. Graužinienės pareiškimui, Darbo partija vėliau drausmingai dalyvavo balsavime – beveik vieningai balsavo už AE įstatymo pataisas.

Opozicinės konservatorių, Liberalų sąjūdžio ir „Tvarkos ir teisingumo“ partijų atstovai, balsuodami dėl „Leo LT“, siekdamai apskritai sugriauti balsavimą ir protestuodami išėjo iš Seimo posėdžių salės. Valdančioji Liberalų ir centro sąjunga balsavo prieš.

Turėjome ginti valstybės interesus

Vasario 4 d. Seime spaudos konferencijoje Seimo vicepirmininkas Andrius Kubilius aiškino esą Tėvynės sąjunga buvo, yra ir bus už tai, kad Lietuvoje būtų statoma branduolinė jėgainė, nes tai yra gėriausias būdas didinti energetikos ūkio neprikalėsomybę nuo Rusijos bei užsistikrinti patikimą elektros energijos tiekimą ateityje.

Jis pasakojo, kad visų derybų metu ir svarstant Atominių elektrinės įstatymą Seime Tėvynės sąjunga atsakingiausia vykdė parlamentinės o-

zicijos funkciją: teikė daug pastabų dėl Vyriausybės laikybos derybų su NDX metu, taip pat teikė daug siūlymų siekdama patobulinti įstatymą.

„Praktiskai buvome vienintelė frakcija Seime, ne tik opozicijoje, kuri nuosekliai nuo pat pradžių stengėmės atsakingai prižiūrėti visą nacionalinio investuotojo kūrimo procesą. Nors ir ne įvairas mūsų pastabas buvo atsižvelgta ir ne visi siūlymai buvo priimti, tačiau ir derybines pozicijas, ir įstatymą mūsų pastangomis pavyko žymiai pagerinti, jis tapo kokybės garantijos, nauja branduoline jėgainė bei įjungti Lietuvos elektros energetikos sistemą į Europos sistemą (UCTE), TS dėjo daug pastangų, kad įstatyme atsirastų aiškios teisinės garantijos. Kai ką pavyko pasiekti, tačiau nepavyko pasiekti, kad tas pats ir dar daugiau būtų įtvirtinta derybinėse sutartyse.

Todėl tenka apgailestauti, kad taip ir nebuvu atsakyta į šiuos svarbius klausimus: kokie teisinėje ir finansinėje aplinkoje veiks derybų metu nuo „Lietuvos energijos“ skirtos Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė bei Kauno hidroelektrinė; kiek gali kainuoti naujos branduolinės jėgainės statyba bei kiek gali kainuoti joje pagaminta kiliavatvalandė elektros energijos; kaip teisiškai į būsimos branduolinės jėgainės kapitalą bus įtraukta šiuo metu esanti Ignalinos AE infrastruktūra, kuri bus panaudota statant būsimą jėgainę ir kai tai mažins būsimus valstybės finansinius įsipareigojimus; kokie bus atlikti darbai, kad didelės galios naujoji jėgainė galėtų sinchroniškai veikti europinėje elektros energetikos sistemoje.

Pasak A. Kubiliaus, dabar jau tik nuo Prezidento priklauso, ar į šiuos klausimus bus atsakyta, ar bus grįžta prie derybų: „Tai svarbu ne tik dėl teisinėje ir finansinėje projekto detalių, bet ir dėl to, kaip visuomenė toliau vertins Lietuvos valstybę – ar kaip nuolankų stambaus kapitalo taraną, kaip kad viso projekto metu pasirodė Vyriausybė ir Seimo dauguma, paklusniasi įvykdę privataus kapitalo valią, ar kaip drąsia valstybė, kuri yra pajėgi ir privačiam verslui parodyti, kad valstybės ir visuomenės interesai gali būti apginti, nepaisant to, koks didelis yra verslas.“

Jis įsitikinės, kad Prezidentas turi galimybę grąžinti visą procesą į demokratinei valstybei būtinus valstybės ir verslo santykų rėmus, tačiau abejoja, kad jis tam ryžtusi.

„Jeigu to nebūs padaryta, jokios garantijos nepadės atominės elektarinės statybai, nes

V. Uspaskichui – pamatysi me“, – sakė A. Kubilius.

verslas supras, kad jis gali ką nori ir kaip nori daryti šioje valstybėje. Tai yra ir verslui, ir valstybei labai pavojingos pagundos perspektyva. Ir jeigu verslas, daug negalvojės, po kurio laiko pasakys, kad nereikia atominės, tai tokia Vyriausybė, kokią dabar turime, paklusnai tą patį pakartos. Taigi turint tokį įstatymą, koks buvo priimtas, atominės elektrinės statybų garantija gali būti tik keta Prezidento laikysena ir kitokia Vyriausybė, galinti tvirtai ir atsakingai ginti valstybės interesus“, – sakė A. Kubilius.

Valdantiesiems nejinka opozicija

Užjo, kaip opozicijos lyderio ir pagrindinio Vyriausybės kritiko, pozicija jam dar teks aiškintis. Mat socdemai sugalvojokelbtai jam interpelaciją – nepasitikėjimą, kaip Seimo pirmininko pavaduoju.

„Manės tokia socialdemokratų iniciatyva per daug nenustebino. Nesilaikau postų ir anksčiau sakiau, kad jeigu bus aiški valdančioji dauguma, tai pagal statutą ir naujas proporcijas gali perimti vadovavimą komitetams, taip pat ir Europos reikalų komitetui. Tačiau kai valdančioji koalicija kaltina mane blogu darbu ir organizuoja susidorojimą daugumos balsais, tai aš tiesiog privalau ginti opozicijos teisę veikti taip ir tokiais būdais, kurie valdančiai koalicijai gali ir nepatikti. Kai valdžia skundžiasi opozicijos veikla ir bando, naudodama daugumos galią, iš pareigų išstumti opozicijos atstovą, tai yra tiesiog aukščiausias opozicijos darbo įvertinimas. Lygiai taip pat, kai koks nors nenaudėlis ar nusikaltėlis skundžiasi, kad policijai labai griežta persekiuoja, tai toks nenaudėlio skundas yra geriausias policijos darbo įvertinimas. Taigi sveikiu valdančiosios koalicijos iniciatyvą ir tai darau dėl dviejų priežasčių: pirmiausia, kad tai parodos socialdemokratų nesugebėjimą elgtis paprasčiausiai padoriai, antra, už tai, kad tiesiog esu sujaudintas tokio dėmesio mano asmeniui ir mano veiklai parlamentinėje opozicijoje. Būnant opozicijoje tai yra tiesiog neįkainojama dovana. Anksčiau galvojau, kad koalicija elgsis padoriai ir taip, kaip priklauso pagal statutą. Tačiau dabar matau, kad jos desperacijai nėra ribų. Net ir sveiko proto nebelieka. Taigi linkei valdančiai koalicijai sėkmės susidorojant su nejinkancią opozicija“, – sakė spaudos konferencijoje A. Kubilius.

Išleisti proginių atvirukai

Belaikiant Vasario 16-osios atmintyje iškyla laikotarpis, kai tos dienos laukdavome gyvendami toli nuo Tėvynės, svetimoje Sibiro žemėje. Prisimenu, kaip iki ašarų džiaugdavomės siuntinėliuose iš Lietuvos radę rūtos šakelę, kaip nušisdavo akys, kai gaudavome iš Tėvynės laiškų, pasirašytą mielo žmogaus ranka, atviruką, kuriame pavaizduoti gimtinės simboliai.

Proginė atvirukų serijas pradėjo leisti Šiaulių knygriškyla-spaustuvė. Pernai buvo išleista dalis senovinių atvirukų kopijų, apie 1918–1920 m. išspausdintų Skuode. Šiemet išleisti proginių atvirukų serijai Vasario 16-osios – Lietuvos valstybės atkūrimo ir Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga. Minėtus atvirukus galima išsigyti Lietuvos pašto skyriuose, LPKTS būstinės knygynelyje (Kaune, Laisvės al. 39) ir LPKTS Šiaulių filialo būstinėje (Žemaitijos g. 43).

Dėl Valstybinių švenčių proginių atvirukų masinės leidybos kreipiausij profesionalius dailininkus, bet tai nepelningas verslas ir jie išspausdinti atsisakė. Neabejingo siūlė dėl savo Tėvynės ateities kviečiu aktyviai dalyvauti Valstybinių švenčių ir atmininių dienų atvirukų leidyboje. Tam pritarė Lietuvos Respublikos kultūros viceministras Gintaras Sodeika. Jis sutiko, kad tokie atvirukai galėtų atlikti auklėjamajį vaidmenį, skatinti jaunąjį kartą domėtis Lietuvos kultūra, istorija ir ugdyti pilietiškumą.

Juozas STEPONAITIS

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“

Prenumeratos indeksas – 0117. Prenumerata kainuoja:

1 mėn. – 5,60 Lt,
3 mėn. – 16,80 Lt,
6 mėn. – 33,60 Lt.

Viens savaitraščio numeris kainuoja 1,40 Lt.

„Tremtinys“ išeina keturis kartus per mėnesį. Prenumerata priimama iki kiekvieno mėnesio 22 dienos.

Ivykiai, komentarai

A.Bogdanovas – V.Putino eurostatytinis

Rusijos preidentas Vladimiras Putinas ne tik įvardijo savo įpėdinį, bet ir surado, kas su juo varžysis

Skambant Europos himnui, t.y. L.van Bethoveno Devintajai simfonijai, graži diktatorė pranešė gerą žinią: Rusija tapo ES nare ir vidutinis atlyginimas nuo Maskvos iki Vladivostoko yra 3000 eurų per mėnesį. Tada pasirodo politikas, kuriam už visa tai reikia dėkoti. Tokį reklaminių filmuką dabar galima pamatyti per Rusijos televizijas. Jis skirtas Rusijos demokratinės partijos kandidatui į prezidento postą, 37 metų Andrejui Bogdanovui. Jame šis mažai kam žinomas pretendentas ragina rusus per kovo 2 dieną vyksiantius Rusijos prezidento rinkimus "europietiškai apsispręsti".

Dar vienas Kremliaus klounas

A.Bogdanovas dedasi pilietiniu aktyvistu, o jo tariami žodžiai skamba kaip alternatyva valdžios didybės apsėstai V.Putino komandai. Tokį žmogų Vakarai turėtų laikyti idealiu. Tačiau iš tiesų A.Bogdanovas – tik Kremliaus klounas, sukurtas sutrikdyti tikruosis Rusijos demokratus.

Michailo Kasjanovo neįregistruotas kandidatas, dėl prezidento posto varžysis trys žinomi Rusijos politikai: V.Putino augintinis ir oficialiai paskelbtas įpėdinus Dmitrijus Medvedevas, Kremliai artimas populistas Vladimiras Žirinovskis ir pažabotas komunistas Genadijus Ziuganovas. Kitiems, Kremliaus partijos nepaskirtiems pretendentams, taip ir nepavyko surinkti dviejų milijonų parašų, kurį tikrumą patikrino Kremliaus prižiūrima rinkimų komisija. Ji ir įregistravo mažai kam žinomą demokratą A.Bogdanovą, kuris vos pasirodės pareiškė: "Aš surinksiu du milijonus parašų, bet M.Kasjanovui tai nepavyks."

Ir jis nesuklydo. Buves premjeras M.Kasjanovas, turintis liberalią programą, bet slegiamas kaltinimų korupcija, krito kaip paskutinis demokratų stovyklos atstovas. Liberalas Boriss Nemcovas ir piliečių teises ginantis Grigorijus Javlinskis net nesiryžo kelti savo kandidatūrą. Todėl A.Bogdanovas išdidžiai pareiškė: "Dešinysis sparnas jau išvalytas, ir aš esu paskutinis nuosaikių dešiniųjų atstovas."

Dabar šis kandidatas į prezidento postą žada "kiekvienam rusui europinio gyvenimo standartą". Tačiau kai jam prieikia paminėti Europos valstybių vadovų pavardes, tą padaryti jis patiki savo spaudos atstovei. Kontaktų su Europos politikais trūkumą A.Bogdanovas mėgina kompensuoti rengdamas savo partijos posėdžius Briuselyje. Kadangi į jo partijos rengiamas akcijas žurnalistai nekreipia dėmesio, A.Bogdanovas aiškina, kad turi daug priekaištų ne tik Rusijos, bet ir Vakarų žiniasklaidai.

Sovietų sajungos produktas

Rusijos demokratinė partija buvo įkurta Sovietų sajungos laikais – 1990 metais, kai dar viską reguliavo KGB. Tuomet demokratinių pokyčių spaudžiamiems komunistams teko atsakyti savo politinio monopolio. Todėl KGB – komunistų partijos skydas ir kalavijas – nusprendė, kad konkurenčius geriau susikurti patiem.

Dabar karinės mokyklos absolventas A.Bogdanovas aiškina, kad apie jokias panašias machinacijas nėra girdėjės, tačiau pamiršta, kad dar 1991 metų pabaigoje Rusijos demokratinė partija rengė demonstracijas Sovietų sajungai išsaugoti, tuo tarpu tikriems Rusijos demokratams tokia mintis net nebuvo kilusi.

Valdant B.Jelcinui, Rusijoje atsirado spaudos laisvė, demokratija ir piliečių teisės, tačiau ēmė smukti ekonomika. Rusijos demokratinė partija neturėjo jokios įtakos. Tačiau ji vėl atgimė per antrą V.Putino valdymo kadenciją, kai Rusijoje sustiprėjo autoritarizmas. 2005 metais partijos vadu buvo išrinktas A.Bogdanovas, iki tol vadovavęs partijos Maskvos skyriui. Būtent jis pasistengė, kad partijos valdžios vairo neperimtų M.Kasjanovas.

A.Bogdanovo vadovaujama partija greitai rado dosnių rėmėjų, o jos narėjų skaičius padidėjo 7 kartus. Nors už "demokratus" per rinkimus į Rusijos Valstybės Dūmą balsavo vos 90 tūkst. žmonių, A.Bogdanovas žabiškai surinko du milijonus parašų, kad būtų įregistruotas kandidatas į prezidento postą.

Globėjas Kremliuje

Pasirodo, kontroliuojamoje demokratiše tokie stebukliai įmanomi, o didžiausias stebukladarys – Vladimiras Surkovas, Rusijos prezidento administracijos darbuotojas. Jis daro stebuklus Federacijos tarybos pastato 410 kabinete.

Svarbiausias V.Surkovo darbas – garantuoti, kad V.Putino vadovaujamoje imperijoje nekiltų smarkių partinių ginčų, o tik skambėtų darnus nuo Kremliaus priklausomų partijų chorai. Po 2004 m. "oranžinės" revoliucijos Ukrainoje, V.Surkovas stengiasi užgniauti net mažiausią sukilimą, o Europos marionete paverstas A.Bogdanovas net neslepią, kad V.Surkovas jį labai vertina. Veikiausiai už tai, kad Kremliaus globotiniu tapusiam A.Bogdanovui pavyko atvesti Rusijos demokratinę partiją prie jos ištakų, t.y. valdžios struktūrų. Kaip ir Sovietų sajungos laikais, taip ir dabartiniu laikotarpiu, ši partija yra paklusni valdžios marionetė.

Parengė Eglė WITTIG
("Lietuvos žinios", 2008 m. vasario 1 d.)

Surežisuota komedija

Net didžiausiams Rusijos prezidento Vladimiro Putino gerbėjams pačioje Rusijoje ir Europoje bei pašalyje akivaizdu, kad Rusijos prezidento rinkimai, įvyksiantys kovo 2 dieną, bus propagandinis triukas, nekepiantis jokia demokratija. Tą suvokia ir Kremliai, tačiau vis tiek siūlo užsienio stebėtojams atvykti stebeti tą spektaklį. Stebėtojams iškeltojų sąlygos Europos Tarybos ir Europos Sąjungos ir Bendradarbiavimo organizacijos atstovams pasirodė beveik nepriimtinis. Antra vertus, Europa vis labiau suvokia, kad apie jokius demokratiškus rinkimus V.Putino Rusijoje negali būti né kalbos. Tuo labiau kad buvo grubiai pašalintas vienintelis demokratinių jėgų kandidatas, buvęs premjeras Michailas Kasjanovas. Mat Centrinė rinkimų komisija nustatė, kad per 13 proc. suriktu parašų (iš būtinų dviejų milijonų) – negaliojantys. Tai reiškia – suklastoti ar šiaip neteisėti. Tačiau be jokio vargo pripažinti niekam Rusijoje nežinomo ir negirdėto kandidato bei Demokratinės partijos vadovo Anatolijaus Bogdanovo parašai. Sveiku protu sunku suvokti, kad per trumpą laiką jis galėjo surinkti per du milijonus parašų. A.Bogdanovo kandidatūrą Kremliaus strategai išmetė pirmiausia siekdami apmulktinti Europos politikus. Neva jis yra visos demokratijos sergėtojas, o savo partijos vadovybės posėdžius rengia ne Maskvoje, o Briuselyje. Nesvarbu, kad iš posėdžius neateina né vienas Rusijos žurnalistas. Praėjusį gruodį per Valstybės Dūmos rinkimus už A.Bogdanovo Demokratinę partiją balsavo vos 90 tūkst. žmonių. Šis asmuo pasirodė tinkamas Kremliai kaip marionetė, vaizduojanti demokratinius rinkimus.

Toks pat yra vadinamos Liberalų demokratų partijos vadas, kandidatas į prezidento postą Vladimiras Žirinovskis. Sis agresyvus politinis juodarys ir skandalistas – taip pat V.Putini reikalingas žmogus. Pirmiausia todėl, kad įvairiuose tarptautiniuose forumuose garsiausiai šukauja imperinius šukius. To, bent jau kol kas, neleidžiama daryti oficialiemis Maskvos asmenims. Be to, negalima pamiršti, kad ir A.Bogdanovo Demokratų, ir V.Žirinovskio Liberalų demokratų partijas dar prieš Sovietų sajungos žlugimą įkūrė KGB, kaip atsvarą tikriems demokratams. Trečias kandidatas, besiskelbiantis pagrindiniu V.Putino pasirinkto pirmojo vicepremiero D.Medvedevo varžovu – Rusijos komunistų vadas G.Ziuganovas. Faktiškai G.Ziuganovas ir Rusijos komunistai, žodžiais skelbdami nepritariamą, iš tiesų téra popierinė opozicija dabartiniam Kremliaus režimui. Rusijos ir užsienio specialistų apklausų duomenimis, kovo 2-osios rinkimuose G. Ziuganovas galėtų surinkti 9–10 proc. balsų, taigi ir šis kandidatas nepavojingas V.Putino įpėdiniui D.Medvedevui.

Kodėl iš kandidatų buvo pašalinėtas M.Kasjanovas, nors faktiškai jis taip pat neturėjo jokių šansų ne tik laimėti, bet ir pasipriešinti D.Medvedevui? Nuo šio mėnesio pradžios, ofici-

alai prasidėjus rinkimų kampanijai, M.Kasjanovui norom nenorom būtų suteikta galimybė kalbėti per Kremliaus kontroliuojamas televizijos ir radio stotis. To labiausiai ir bijomasi, nes kas ne kas, o M.Kasjanovas, būdamas premjero, labai daug žinojo apie V.Putino ir jo administracijos veiklos užkulisius. Pagaliau juk galėjo pasakyti, kokiu būdu jo buvęs viršininkas V.Putinas sukaupė milijardus.

Judėjimo už žmogaus teises vadovas Levas Ponomariovas ir Helsinkio grupės lyderė Liudmila Aleksejeva pažymėjo, kad demokratiškai nusiteikę ir blaiviai mąstantys Rusijos žmonės į Rusijos prezidento postą neturi savo kandidato. Beje, tai iš anksto žinojo ir kiti Dešiniųjų jėgų sajungos politikai – Boriss Nemcovas ir Grigorijus Javlinskis. Jie net nebandė kelti savo kandidatūrą. Pasak B.Nemcovu, nera jokios prasmės dalyvauti tokiam rinkimų farse.

Taigi aišku jau iš anksto, kad prezidento rinkimai téra įprasta SSRS laikais buvusių "rinkimų" racionalizacija, nes SSRS laikais Kremliaus vadovų niekas nerinkdavo, viskas vykdavo SSKP ir KGB užkulisiuose. Pakanka prisiminti, kokiui keliu į valdžią atėjo N.Chruščiovas ir vėliau jis nuo sosto nustūmės L.Brežnevas. Tada taip pat buvo deklaruojama demokratija. Iš tiesų nei "kukurūzininkas" Nikita Chruščiovas, nei maršalas Leonidas Brežnevas, skirtingai nuo pirmtako J.Stalino, prie sienos nestatė savo politinių priešininkų ir nesiuntė jų į lagierius, o V.Putinas ne tik OMONo lazdomis išvaikė demonstrantus, bet ir be jokių ceremonijų susidorojo su politiniais priešininkais. Žinome, kad buvęs naftos kompanijos "Jukos" prezidentas Michailas Chodorkovskis ilgiems metams, gal net iki gyvenimo pabaigos, igrūstas į atšiauriausią Sibiro lagerį už tai, kad išdriso mesti pirštinių naujajam Kremliaus carui. Reikia prisiminti ir buvusio saugumiečio A.Litvinenos bei žurnalistės A.Politkovskajos nužudymą. Taigi N.Chruščiovas su L.Brežnevė buvo didesni demokratai už V.Putiną. Rusijos profesorių istorikas Grigorijus Gerasimovas, analizuodamas valdžios pasikeitimų peripetijas nuo Ivano Rūščiojo ir Petro Pirmojo iki šių dienų, primena, kad paskutinis sušaudytas konkurrentas dėl Kremliaus valdžios buvo Lavrentijus Berija. Nuo to laiko Maskvos politinio olimpo įpročiai gerokai suminkštėjo – buvęs pagrindinis N.Chruščiovo priešininkas ir konkurentas G.Malenkovas ne tik liko gyvas, bet nebuvo net areštuotas. L.Brežnevės konkurentas Šelepinas tebuvo tik nustumtas į žemesnes pareigas. Galima dar prisiminti, kad pagrindinis B.Jelcino konkurentas 1996 m. Rusijos prezidento rinkimuose, komunistų vadas G.Ziuganovas nesulaukė jokio spaudimo ir iki šiol mitinguoja net Dūmoje, bet ir Maskvos centre.

Anot G.Gerasimovo, žvelgiant nuo istorinių aukštumų, Rusijoje atsirado netvarka, kurią faktiškai įvedė V.Putinas, tarsi imperatorius, paskyręs savo įpėdinių.

Jonas BALNIKAS

Kariuomenės vadas susitiko su partizanais

(atkelta iš 1 psl.)

Ilgo ir nuoseklaus darbo ir bendravimo su kariškiais dėka Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos Ruklos komajame pulke pernai šauktinių priesakos metu dalyvaujavo visų Lietuvos partizanų apygardų atstovai su savo vėliavomis, būdavo pamimimos partizanų kovos ir auksos. Prezidiumo pirmininkas dim. plk. J. Čeponis apgailestavo, kad vos tik žiniasklaidoje pasirodė žinutė, kad nereikia čia partizanų, tuo šios tradicijos atsisakyta, nebegiedamas net himnas.

Gen. ltn. V. Tutkus atsakė į klausimus, užtikrino, kad samdomoj kariuomenė, kaip ir numatoma Konstitucijoje, bus sudaryta tik iš Lietuvos piliečių, atrinktų iš savanorių sudėtingais testais. Nė vienas priešo

LLKS prezidiumo pirmininkas dim. plk. Jonas Čeponis ir monsinjoras Alfonsas Svarinskas

tankas nepervažiuos nei pro Kybartus, nei pro Vilnių.

Partizanai savo nuomonės nepakeitė, tikisi, kad sveikas protas nugalės ir Krašto apsaugos ministerija atsižvelgs į

jų nuomonę, bus užtikrintas piliečių karinis parengimas.

Manome, kad ši diskusija buvo abipusiai naudinga.

Stasys DOVYDAITIS,
LLKS štabo narys

LPKTS ir TS PKTF valdybų posėdžiai

(atkelta iš 1 psl.)

P.Jakučionis pasakojo, kad ES komisaras Frankas Fratinis pažadėjo diskutuoti dėl nacizmo ir komunizmo nusikaltimų. Kovo 12 d. Vilniuje numatoma surengti europinę konferenciją ministrų lygmenyje. Apie komunizmo žalą visuomenę švies Europos Parlamente sudaryta darbo grupė, kurioje dalyvauja ir prof. Vytautas Landsbergis. Europos Parlamentas ir Eu-

ropos Taryba turi pripažinti ir sulyginti nacizmo ir komunizmo nusikaltimus.

TS PKTF valdyba nutarė į LR Seimo vienmandates apygardas teikti šių frakcijos narių kandidatūras: V.V. Markevičienės, V.M. Čigrijienės, A. Dumčiaus, E. Strončiko, B. Kažemėkaitės, A. Stankaus, G. Rutkauskos, P. Grecevičiaus, J. Cimbolaičio. I TS centrinį rinkimų štabą deleguoti TS PKTF narių P. Musteikį.

Aptartos kandidatūros į TS PKTF tarybos pirmininko postą. Valdyba pasiūlė B. Kažemėkaitę, J. Stanėnė ir P. Musteikį. Kitus turėtų siūlyti frakcijos skyriai. Tarybos pirmininkas bus išrinktas TS PKTF tarybos posėdyje.

TS PKTF valdyba priėmė pareiškimą „Dėl politinių kalinijų ir tremtinių frakcijos atstovavimo kvotų TS valdymo institucijoje“ bei kreipimasi į LPKTS narius „Vienybė težydi“, raginant stoti į TS PKTF frakciją ir dalyvauti politinėje veikloje (spausdinamas „Tremtinyje“).

„Tremtinio“ inf.

Vienybė težydi

TS PKTF valdybos kreipimasis

Skubantis laikas verčia susimąstyti, ar nenusidedame apsileidimu nepadarydami to, ką padaryti galime šiandien, bet atidėdami rytojui. Kartais užtenka draugiško priminimo ir rytojų galime pasitiki ramia širdimi.

Kreipiamės į jūs, likimo sesės ir broliai, buvusių politinių kalinių ir tremtinių, dar likiusiu nuošaly nuo politinės veiklos, nesiryžtančius stoti į Tėvynės sajungos Politinių kalinių ir tremtinių frakciją. Turėjome pakankamai laiko išsitikinti, kad vienybėje galybė ir saviesiems reikia būti tarp savųjų. Negi mes mažiau vieningi už sovietinius nomenklaturininkus, kuriuos vienija tik nusikaltimai savo tautai ir nepasotinamas gudumas rubliui, litui ar eurui.

Mes ne vagys, ne plėšikai, bet ilgus metus praleidome už grotą ar Sibiro taigoje. Sajūdžio užgimimo dienomis kartu braukėme džiaugsmo aša-

rą, stovėjome Baltijos kelyje, šalome Parlamento aikštėje, nepabūgome tankų Sausio 13-ają. Nenumokime ranka į Tėvynės vargus ir šiandien. Matome daug neteisybės, mus žeidžia, kad genocido vykdytojų pensijos didesnės už jų aukų. Piktinamės, kad teismai mūsų artimųjų žudikams taiko senaties, amžiaus, ligų nuolaidas ir tie iš teismo salės išeina besišaipydami. Mums netinka, kad Seimas leidžia netikusius įstatymus, nesilaiko Konstitucijos, nemato tautai ir valstybei gresiančių pavojų, bet dėl to juk Tėvynė ne mažiau brangi. Teisingais sakė rašytojas Jonas Avyžius, kad tie, kurie pareiškia nemyli tokios Lietuvos, kurie siuncią ją velniop su netikusia valdžia, su vagimis, reketininkais, plėšikais, tai „lūpos, drėstančios ištarti tokius žodžius galėtų juos pakartoti ir savo motinai, sunkios ligos paguldytos į patalą, kuriai reikia

ilgo, rūpestingo slaugymo“. Kas kaltas? Piktindamiesi visomis negerovėmis pagalvokime, ką padarėme, kad jų būtų kuo mažiau. Rinkome Seimą, ar pakankamai buvome reiklūs kandidatams? Juk buvo ir taip, jog nenorėjome matyti, kad karalius nuogas... Ruošimės artėjantiems rinkimams ir nekartokime klaidų.

Enciklopedijoje parašyta: politika – valstybės valdymo menas. Tad ir norime paklausti, kodėl mes, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, nesiekame, kad valstybės valdyme būtų svarus ir mūsų žodis? Dar tiek daug mūsų puikių, energingų, veiklių Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narių nesiryžtaapti mūsų Frakcijos Tėvynės sajungoje nariais, patirtimi, veikla, prisidėti ginant mūsų idealus.

Vienykimės, mieleji. Dailinomės duonos kāsniu, gudėme vienas kitą sielvartaudami, džiaugėmės laisvės daina. Pamirškime nuoskaudas, užgautą širdį, nes šiandien Lietuvai taip reikia vaikų, mylinčių Tėvynę labiau už save.

Sveikiname

Garbingo Jubiliejaus proga sveikiname buvusią tremtinę, nenuilstančią LPKTS Prienų filialo pirmuininkę Dalytę RASLAVIČIENĘ. Ilgiausiu metu, prasmingų darbų ir idėjų dirbant dėl Prienų krašto žmonių ir jamžinant Tauro apygardos partizanų ir buvusių tremtinių atminimą linki –

LPKTS valdyba
LPKTS Prienų filialas

Sveikiname Joną KADŽIONĮ, atkurtos Algimanto apygardos vadą, karį savanori, praėjus 25 metų Sibiro gulagų kančių kelią ir sulaukus garbingo 80 metų Jubiliejaus. Linkime sveikatos, Dievo palaimos, ilgų prasmingų gyvenimo metų. Likite ir ateityje ištikimas Tėvynei ir savo idėoms.

LPKTS Anykščių filialas

85-ojo jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname mums brangų žmogų, nepakeičiamą pagalbininką, aktyvų LPKTS Joniškio filialo valdybos ir tarybos narį, buvusį Vorkutos politinį kalinį Antaną ARLAUSKĄ.

Linkime geros sveikatos, ištvermės, sėkmės kasdieninių darbų sūkuryje bei Aukščiausiojo palaimos.

LPKTS Joniškio filialo nariai
TS Joniškio skyriaus nariai

Vasario 16-osios renginiai Kaune

Vasario 14 d. 14 val. Vytauto Didžiojo karo muziejuje (K. Donelaičio g. 64) minėjimas, skirtas Lietuvos Valstybės atkūrimo 90-ųjų, Vytauto Didžiojo karo muziejaus įkūrimo 87-ųjų ir Magdeburgo teisių Kaunui suteikimo 600-ųjų metinių proga. Koncertas „Esu. Buvau. Ir būsiu.“ Parodos „Karai ir špagos“ atidarymas.

Vasario 15 d. 12 val. šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčioje.

14 val. 1408 m. Vytauto Didžiojo privilegijos (Magdeburgo teisių) Kaunui pagarsinimo ceremonija Kauno rotušės aikštėje.

17 val. šventė „Atgimusai Lietuvai“ Kauno sporto halėje (Perkūno al. 5).

Vasario 16 d. 10 val. Kauno miesto vyriausiojo policijos komisariato ir studentų akcija „Su Vasario 16-a ja“ prie įvažiavimų į Kauną; šv. Mišias Kauno Paminklinėje Kristaus Priskėlimo bažnyčioje aukos Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius; šv. Mišios Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčioje.

11 val. eisena nuo Kauno Paminklinės Kristaus Priskėlimo bažnyčios į Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelį.

11.30 val. varpu muzikos koncertas Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

12 val. iškilminga Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ceremonija, gėlių padėjimas bei sveikinimai Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

12.45 val. akcija „Gyvoji vėliava“ su Kauno studentija Vienybės aikštėje.

13.10 val. senovinių automobilių paradas nuo Vienybės aikštės iki Istorinės Prezidentūros.

13.30 val. gėlių padėjimas prie paminklų Prezidentūros sodelyje, susitikimas su Prezidentu A. Smetona ir jo palyda (persirengę aktoriai), koncertas; moksleivių chorų festivalis „Vilties daina“ VDU salėje (S. Daukanto g. 28).

15 val. koncertas „Tėvynei dainuoja maži ir dideli“ Kauno menininkų namuose (V. Putvinskio g. 56).

16 val. Vyčio Kryžiaus vėliavos nuleidimas Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje; Tautinio meno koncertas Kauno kultūros centre (Vytauto pr. 79).

18 val. koncertas „Linksmais kabaretas“ Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

Praėjusiam amžiuje Lietuvos gyventojai tarsi per mažūno girnas praėjo: iš tų "milštų" norėta lipdyti klausinias darbo skruzdes – sovietinius žmones. "Girnos" ypač negailestingai traiškė intelligentus, žmones, pasižymėjusius lietuvišku patriotiškumu, ir turėjusius žemės vieną kitą hektarą daugiau.

Jonas ir Konstancija Vrašinskai Gudupių kaime, Liudvinavo valsč., Marijampolės aps., turėjo 29 ha žemės. Šeima augino tris vaikus, ketvirtą, dukrelę, gimė Sibire. Sudyba buvo pamiskėje, toliau driekėsi Žalioji (Buktos) giron ir Žuvinto palios (pelkės). 1944-jeji, – atnaujintos sovietinės okupacijos metai ir čia, kaip ir visoje Lietuvoje, buvo neramūs. Naktimis apsilankydavo partizanai, dienomis po sodybą šniukštinėdavo stribai. Dažnai aidėdavo šūviai, naktimis kaimo gyventojai Gudupių kapinaitėse laidodavo žuvusius partizanus ir enkavedistų nušautus beginkliaus žmones.

Jonas Vrašinskį kelis kartus areštavo, bet jis "išspirkdavo". Vieną kartą, kai jis stribai išsivedė, namiškiai išgirdo šūvį... Pasirodo, kad išsivedusieji šovė šiaip sau – pagasdinti areštuočiai ir jo namųskius. Pagaliau J. Vrašinskas pradėjo slapstyti paliose. Jobrolis Petras Vrašinskas buvo areštuotas, nuteistas ir dešimtį metų kalėjo Taišeto

lageryje, Irkutsko sr. Vrašinskų šeimą trėmė 1948 m. pavasarį. Dvejų metukų sūnelį Edvarduką Marijampolės stoty sugebėjo "perduoti" per vagono langelį į stotį atskubėjusioms K. Vrašinskienės seserims. Edvardukas užaugo pas senelius Skersabalių kaime, netoli Kalvarijos. Tačiau jo tetas taip pat palietė sovietinės "girnos". Teta Albina tuo metu studijavo Marijampolės mokytojų seminarijoje. Nuo artimų draugų, matyt, neslėpdavo savo ryšių su partizanais. Vėliau susivokė, kad viena iš draugių buvo užverbuota NKVD. Albina, Salomėja ir Onutė Duobinytės buvo areštuotos ir pateko į lagerius.

Vrašinskus nugabeno į Irkutsko sr. Nižneudinsko r. Kadučių gyvenvietę iš keleto barakų. Niūrus ten buvo gyvenimas. Vietiniai pramogaudavo tik gerdami svaigalus, pasigérē būtinai stumdydavosi ir mušdavosi.

Paminklinis kryžius Skersabalių kaimo vietoje (Kalvarijos sen.)

Vrašinskų šeima Sibire. 1956 m.

Be rusų gyveno šiek tiek buriatų ir Stalino laikais ištremtų įvairių tautybių žmonių. Žiemą ten labai šalta, o vasarą – varginantys karščiai. Vietos gyventojai ir tremtiniai rinko medžių sakus, žiemą kirto medžius, vasarą juos išplukdydavo upėmis. Dalį rastų supjaustydavo vietoje – lentpjūvėse.

I darbą tekdavo eiti 10–15 kilometrų. Kai J. Vrašinskas grįždavo iš darbo, vaikai nuo jo kuno nurinkdavo erkes. Gerai, kad niekas nesusirgo encefalitu. Tremtinio gyvybė ten buvo nieko verta. Daug žmonių, nepakeldami sunkių gyvenimo sąly-

gų, mirė, žuvo nelaimingų atsitikimų metu, būdavo net nužudomi.

Mirus J. Stalinui vietos valdininkai visiems namuose įsakė iškabinti jo portretą, apvestą juodu kaspiniu. Greitai pasirodė geresnių ženklių. 1956 m. pabaigoje, kai oficialiai buvo pasmerktas Stalino kultas, tremtiniai sužinojo, kad paaugliai jau gali prasmukti į Lietuvą. Dylikamei Roma Vrašinskaitė su bendraamžė drauge Onute Eimanavičiūtė leidosi į tévynę. Miegojo ant kieto medinio vagono suolo, kentėjo kelionės vargą ir nepatogumus. Pakeliui buvo apvogtos, tačiau per dvi savaites pasiekė Lietuvą. O. Eimanavičiūtė liko Alytuje, o Roma nuvyko pas senelius į Skersabalių kaimą prie Kalvarijos.

Gudupių kaime, Vrašinskų namuose, buvo įkurta pradžios mokykla, ūkiniai pastatai išardyti ir perkelti. Iškėlus mokyklą buvo nugriautas ir gyvenamas namas. Iš sodybos neliko nieko. Viena po kito buvo nugriautos, išdraskytos ir kitos Gudupių kaimo sodybos. Liko tik kapinės.

Nesenai gudupiečiai su naikintų kaimo sodybų atminimui pastatė paminklą. Atminimo ženklas pastatytas ir Skersabalių kaimo vietoje.

Aleksandras JAKUBONIS

Dėl dviejų procentų gyventojų pajamų mokesčio paramos

Rekomenduojame, kad gyventojai, pildydami prašymus pversti iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos Lietuvos vienetams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą (forma FR0512), ir norėdami skirti paramą filialui, 10 laukelyje turėtų nurodyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos kodą (kodas 300032645), o 15 laukelyje įrašyti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos filialo* atskaitomosios sąskaitos numerį (FR0512 formos pildymo taisyklės). Atlirkus skaičiavimą pagal pateiktus prašymus paskaičiuota suma bus pversta į pagrindinės įmonės sąskaitą, tačiau kreipiantis į VMI galima bus išrašyti pažymą apie sumų pervedimą pagal prašymuose nurodytas sąskaitas.

* - kiekvienas, norintis paremti, 15 laukelyje įrašo savo filialo atskaitomosios sąskaitos numerį, kurį galima sužinoti tik savo filialo būstinėje.

PRAŠYMAS PERVESTI IKI 2 PROCENTŲ PAJAMŲ MOKESČIO SUMOS LIETUVOS VIENETAMS, PAGAL LIETUVOS RESPUBLIKOS LABDAROS IR PARAMOS ĮSTATYMĄ TURINTIEMS TEISĘ GAUTI PARAMĄ	
1. Apskritis / miestas:	FR0512
2. Norėdami Lietuvos gyventojų kodas:	01
3. Norėdami gyventojų kodas:	01
4. Teisėjas:	5. Elektroninio paruošėjas:
6. Mokesčio dydis:	200 008
7. Filialo kodas:	200 008
8. Elektroninio paruošėjo kodas:	10 300 032 645
9. Banko sąvadilmas:	11. Paramos gautėjo paruošėjas:
10. Laisvės al. 39, LT-44309, KAUNAS	12. Biudžetės adresas:
13. "VILNIAUS BANKAS"	14. Biudžetės kodas:
15. Atskaitomosios sąskaitos numeris:	16. Paskirtinis paramos II pajamų mokesčio dydis (%)
17. Pripažintas operatörė:	2%
Aplinkos apsaugos direkcija	
Laisvės al. 39, LT-44309, KAUNAS	
E-mail: tremtinys@lrs.lt	
Telefonas: +370 622 12345	
FAX: +370 622 12346	
Data: 2008-02-08	
Signature:	

**LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija
skelbia sąrašą asmenų, pretenduojančių
į kario savanorio ir Laisvės kovų dalyvio teisinį statusą**

(Tremtinys)

Morkus Akscinas (Akstinas), g. 1895 m. (po mirties), poli-
cininkas, šaulys, Alytaus aps.
Merkinės valsč. 1920–1941 m.
Petras Aravičius, g. 1887 m.
(po mirties), šaulys, tautininkas,
Kaunas 1920–1941 m.

**Monika Bagaciūnienė-Patumi-
sytė,** g. 1890 m. (po mirties),
partizanų rėmėja, Utenos aps.
Leliūnų valsč. 1945–1951 m.

Zinaida Beitiene-Kiauleikytė, g. 1928 m., pogr. organ.
“Ateitininkai” narė, Kretin-
gos aps. Darbėnų valsč. 1945–
1948 m.

Antanas Bielinis, g. 1918 m.,
pasipr. akcijų dalyvis, Vilnius
1935–1944 m.

Leonardas Budriūnas, g. 1927 m., partizanų ryšininkas,
Biržų aps. Pabiržės valsč.
Šato, Baltrėno būriai 1945–
1949 m.

Domininkas Čepas, g. 1944 m.,
pogr. spaudos bendradarbis,
Vilnius 1969–1975 m.

Pranas Dovidaitis, g. 1904 m.
(po mirties), policininkas,
Kaunas 1923–1941 m.

Stanislovas (Stasys) Eidukaitis, g. 1900 m. (po mirties),
karininkas, Kaunas 1920–
1941 m.

Albertas Gaidys, g. 1898 m.
(po mirties), karininkas, šau-
lys, tautininkas, Vilnius 1919–
1941 m.

Antanas Galinis, g. 1906 m.
(po mirties), karininkas, Biržų
aps. Saločių valsč. 1924–
1941 m.

Juozapas (Juozas) Galvanauskas, g. 1885 m. (po mirties),
tautininkas, Rokiškio aps. Panemunio
valsč. 1927–1941 m.

Vincas Gečas, g. 1904 m. (po
mirties), tautininkas, šaulys,
Tauragės aps. Žygaičių valsč.
1931–1941 m.

Aloyzas Gureckas, g. 1930 m.,
partizanų ryšininkas, Mažeikių
aps. Ylakių valsč. 1945–
1949 m.

Juozas Vytautas Kančys, g. 1927 m., pogrindžio spau-

dos platintojas, Vilniaus m.
1972–1990 m.

Leonardas Kantrimas, g. 1903 m. (po mirties), karininkas,
Vilnius 1927–1941 m.
Stasys Kriauciūnas, g. 1905 m.
(po mirties), karininkas, Kėdainiai
1927–1941 m.

Pranas Lesauskis, g. 1900 m.
(po mirties), karininkas, Telšių
aps. Tverų valsč. 1921–
1941 m.

Kleofas Mickevičius, g. 1904 m.
(po mirties), šaulys, tautininkas,
Kaunas 1936–1941 m.

Juozas Miliukas, g. 1907 m.
(po mirties), karininkas, Marijampolė
1930–1941 m.

Juozas Mizeras (Mizaras), g.
1907 m. (po mirties), partizanas,
Švenčionių aps. Tverečiaus
valsč. 1944–11–12.

Vladas Navickas, g. 1890 m.
(po mirties), tautininkas, šaulys,
Vilkaviškio aps. Virbalio
mstl. 1933–1941 m.

Julijonas Niedvaras, g. 1909 m.
(po mirties), atsargos karininkas,
Vilnius 1930–1941 m.

Jurgis Pentka (Piontka), g.
1893 m. (po mirties), poli-
cininkas, šaulys, Lazdijai
1922–1941 m.

Julijonas Petkevičius, g. 1896 m.
(po mirties), tautininkas, šaulys,
Ukmergės aps. Taujėnų
valsč. 1929–1941 m.

Kazys Petkevičius, g. 1926 m.,
karys, Marijampolė, Vietinė
rinktinė 4 kuopa 1944–02–16–
05–15.

Bronius Petronis, g. 1940 m.,
partizanų ryšininkas, Utenos
aps. Utenos valsč. Siaubūno
būrys 1953–1956 m.

Monika Rakauskienė-Akiyntė, g. 1923 m., partizanų rėmėja,
Utenos aps. Molėtų
valsč. 1944–1951 m.

Bronislovas Antanas Ramanauskas, g. 1926 m., GULAGO
politinių kalinių sukilimo
dalyvis, Norilsko lageris
1947–1955 m.

Kazys Šalčius, g. 1921 m. (po
mirties), partizanas, Marijampolės
aps. Kazlų Rūdos
valsč. Tauro apyg. Birutės

rinktinė 1945–1947 m.
Ona Šatkutė, g. 1927 m., par-
tizanų rėmėja, Utenos aps.
Užpalių valsč. Žaibo būrys
1944–1951 m.

Juozas Šiaučiūnas, g. 1906 m.
(po mirties), šaulys, tautininkas,
Ukmergės aps. Musninkų
valsč. 1926–1941 m.

Kazys Švažas, g. 1924 m., ka-
rys, Marijampolė, Vietinė
rinktinė 3 kuopa 1944–02–16–
05–15.

Jonas Tatarincevas, g. 1896 m.
(po mirties), atsargos karininkas,
Kaunas 1936–1941 m.

Juozas Miliukas, g. 1907 m.
(po mirties), karininkas, Ma-
rijampolė 1930–1941 m.

Blažys Vaickus, g. 1899 m. (po
mirties), atsargos karininkas,
policininkas, Zarasų aps.

1921–1941 m.
Antanas Vaitkevičius (Vaitkus), g.
1911 m. (po mirties), šaulys,
Kėdainių aps. Surviliškio
valsč. 1932–1941 m.

Vadovas Vaitulionis, g. 1898 m.
(po mirties), policininkas,
Alytaus aps. Nemunaičio k.
1926–1941 m.

Salomėja Vėgėlienė-Šatkutė, g.
1928 m., partizanų rėmėja,
Utenos aps. Užpalių valsč.
Žaibo būrys 1945–1953 m.

Stasys Zaliecas, g. 1931 m.,
GULAGO politinių kalinių
sukilimo dalyvis, Norilsko la-
geris 1951–1956 m.

**Aleksandras (Aleksas) Zap-
kus,** g. 1916 m. (po mirties),
partizanas, Trakų aps. Kaišia-
dorių valsč. Didžiosios Kovos
apyg. 1945–1946 m.

Bronius Petronis, g. 1940 m.,
partizanų ryšininkas, Utenos
aps. Utenos valsč. Siaubūno
būrys 1953–1956 m.

Monika Rakauskienė-Akiyntė, g.
1923 m., partizanų rėmėja,
Utenos aps. Molėtų
valsč. 1944–1951 m.

Jurgis Pentka (Piontka), g.
1893 m. (po mirties), poli-
cininkas, šaulys, Lazdijai
1922–1941 m.

Julijonas Petkevičius, g. 1896 m.
(po mirties), tautininkas, šaulys,
Ukmergės aps. Taujėnų
valsč. 1929–1941 m.

Kazys Petkevičius, g. 1926 m.,
karys, Marijampolė, Vietinė
rinktinė 4 kuopa 1944–02–16–
05–15.

Bronislovas Antanas Ramanauskas, g. 1926 m., GULAGO
politinių kalinių sukilimo
dalyvis, Norilsko lageris
1947–1955 m.

Kazys Šalčius, g. 1921 m. (po
mirties), partizanas, Marijampolės
aps. Kazlų Rūdos
valsč. Tauro apyg. Birutės

rinktinė 1945–1947 m.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

Komisijos pastaba. Sąrašas
skelbiamas remiantis Pa-
sipriešinimo dalyvių (rezis-
tentų) teisių komisi-
ja, Gedimino pr. 40/1, LT-
01110 Vilnius. Teirautis tel.
(8 5) 231 4157.

K

2008 m. vasario 8 d.

Tremtinys

Nr. 5 (787)

7

\$kelbimai

Vasario 9 d. (šeštadienį) 13 val. Vilkaviškio vaikų ir jaunimo centre įvyks dokumentinio filmo „Nesulaužyti priesaičios“ pristatymas. Dalyvaus filmo herojus partizanas Juozas Armonaitis ir filmo prodiuseris Jonas Cimbolaitis.

Vasario 9 d. (šeštadienį) 14 val. LPKTS būstinėje (Laisvės al. 39, Kaune) LR Seimo narės prof. V. M. Čigrijienė ir V. V. Margevičienė kviečia susitikti Panemunės (Žemėjei ir Aukštajei Šančiai, Petrašiūnai, Vaišvydava, Rokai), Centro, Šilainių rajonų buvusius politinius kalinius ir tremtinius, jų šeimų narius sveikatos apsaugos ir socialiniai klausimai. Bus aptarti balandžio 19 d. įvyksiančio LPKTS suvažiavimo klausimai, bus rodomas filmas „Vienui vieni“.

Vasario 9 d. 15 val. Kauno įgulos karininkų ramovėje DLK Birutės karininkų šeimų moterų draugijos Kauno skyrius kviečia paminėti tradicinę **Birutės dieną**. Maloniai kviečiamie dalyvauti.

Vasario 14 d. (ketvirtadienį) 15 val. LR Seimo narys K. Starkevičius kviečia į pažintinę ekskursiją po Kauną. Aplankysime S. ir S. Lozoraičių muziejų (buv. Ministru kabinetą), „Mažajį panteoną“. Kalbėsime apie Vilties prezidentą, gen. V. Nagių-Nagevičių, pirmąjį Lietuvos karininkų mokyklą ir kt.

10 žmonių ir didesnėms grupėms – data sutartinė. Kreipkitis tel. (8 37) 205 482, mob. 8 689 54 571, el. p. cepurniene@delfi.lt

Vasario 15 d. (penktadienį) 14 val. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos salėje (Laisvės al. 39) paminėsime **Lietuvos valstybės atkūrimo 90-ąsias metines**. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akadēmijos doc. dr. Valdas Rakutis skaitys pranešimą „Lietuvos nepriklausomybės kovos 1918–1923 m.“

Koncertuos dainos klubo „Kauno dainoriai“ mišrus choras (vadovas V. Kursa).

Vasario 15 d. (penktadienį) 14 val. Kruonio miške įvyks **Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas**. **17 val. šv. Mišios** Kruonio bažnyčioje. **18 val.** iš Kruonio miestelio aikštės į mišką, kur užkasti 1945 m. vasario 16-osios naktį žuvę trys Lietuvos partizanai, pajudės iškilminga eisena su vėliavomis, deglais, žvakėmis ir gėlėmis.

Miške, prie paminklo, dalyvaus Kaišiadorių r. savivaldybės ir Seimo atstovai, Kaišiadorių rajono moksleiviai ir Kauno apskrities kudirkaičiai, jūrų skautai, visuomeninės organizacijos „Vanagai“, Jaunieji Lietuvos patriotai, choras „Margiris“, ansamblis „Verpeta“. Bus inscenizuojamas partizanų mūsės su NKVD. Vaišinsimės kareiviška koše ir arbata. Prašome nepamiršti šiltai apsirengti bei apsiauti ir pasiimti žvačių, deglų, vėliavų ar vėliavėlių.

Teirautis mob. 8 682 65 678, 8 687 74 254.

Vasario 10 d. įvyks už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę 1948 m. vasario 11 d. žuvusių partizanų atminimo šventė. **12 val. šv. Mišios** Šeštokų bažnyčioje, **14 val.** žuvusių pamėjimas žūties vietoje, **14.30 val.** gedulinga popietė Naujosios Kirsnos bendruomenės salėje.

LKKAS malonių kviečia visus, turinčius dokumentinės ar vaizdinės medžiagos apie Lietuvos kariuomenės karininkus, ypač – apie pokario ginkluotojo pasipriešinimo dalyvius, turinčius karininko laipsnį, prisidėti prie daugiatomės enciklopedijos „Lietuvos kariuomenės karininkai 1918–1953“ rengimo. Rašykite: Vytautui Zabielskui, Pušų g. 17–4, Vilnius. Tel. (8 5) 272 3828. Arba Astai Rėklagytei, Kačanauskog. 18-7, Kaunas. Tel. (8 37) 734 218, 8 652 94 228.

Knygu tremties ir rezistencijos tematika bei naujus „Laisvės kovų archyvo“ numerius galite įsigyti LPKTS būstinės knygynėlyje, Kaune, Laisvės al. 39.

Užjaučiamie

LPKTS Kauno filialo valdybos narė Ona Danutė GRICIENĖ nuoširdžiai užjaučiamie dėl sesers

Valės Daukantaitės-Bražienės mirties.

LPKTS Kauno filialo valdyba

Nuoširdžiai užjaučiamie buvusį 1948 m. Krasnojarsko kr. tremtinį Kazį GERDVILĮ dėl brolio **Juozapo** mirties.

TS PKTF Molėtų skyrius

Nuoširdžiai užjaučiamie buvusią 1948 m. Krasnojarsko tremtinę Danutę ALEKSEJŪNIENĘ dėl sesers

Eleonoros Jočytės-Dičiūnienės mirties.

TS PKTF Molėtų skyrius

Vasario 16 d. (šeštadienį) 15 val. Klaipėdos žvejų rūmuose įvyks iškilmingas **Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimas ir koncertas**. Dalyvaus Klaipėdos buvusių politinių kalinių ir tremtinių mišrus choras „Atminties gaida“ (vadovas V. Saikauskas), Karinių jūrų pajėgų pučiamųjų orkestras (vadovas P. Memėnas), Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos moksleivai ir kt.

Maloniai kviečiamie dalyvauti.

Kovo 1 d. (šeštadienį) 15 val. Šiaulių universiteto Baltojoje salėje (Vilniaus g. 88) įvyks knygos „Sibiro Alma Mater. Dimicandum!“ II tomo pristatymas. I renginių kviečiami I ir II knygos tomų bendraautorai. Prasýčiau atvykti anksčiau, kad kartu pasiruošume renginiui ir svečių sutikimui. Bendraautorai gali atsiimti priklausantį leidinio egzempliorių. Jeigu i knygos pristatymą atvykti negalėsite, įgaliojite kitą asmenį, kuris už Jus atsiimtų leidinį.

10 val. šv. Mišios už mirusius knygos bendrautorius Šiaulių Katedroje. **11 val.** atvykimas į Šiaulių universitetą. **13–15 val.** įvairių organizacinių klausimų sprendimasis, informacijos teikimas. **15–16.30 val.** knygos pristatymas. **16.30–17.30 val.** bendraautorų surengtas koncertas. **17.30–18.30 val.** bendravimas, kava.

Informacija teikiama telefonais Šiauliuose: (8 41) 390 115, mob. 8 618 72 785, 8 612 62 837. El. p. cingusr@gmail.com

ILSEKITES RAMYBEJE

Povilas Martinkus

1916–2008

Gimė ir augo Pakalniškių k., Telšių aps., gausioje ūkininkų šeimoje, auginusioje penkis sūnūs ir dvi dukteris. Povilas su broliu Antanu tarnavo Neprisklausomos Lietuvos kariuomenėje. Tėvynės okupacija sunaikino visas gražias svajones ir viltis. 1944 m. abu broliai buvo suimiți. Kalėjo Lukiskių kalėjime. Antanas ten ir mirė. Povilas pateko į Vorkutos lagerius, iš jų – į tremtį. Ir po 20 metų jam nebuvo leista grįžti į tévynę. Apsigyveno Kaliningrade sr. Po metų grįžo į Klaipédą. Su tremtine žmona Barbora Sireikyte užaugino dukterį ir sūnų.

Palaidotas Klaipédos Lébartų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamie žmonų, vaikus ir artimuosius.

LPKTS Klaipédos filialas

Petras Lukoševičius

1917–2008

Gimė Marijampolės aps. Liudvinavo valsč. Rudvalės k. Šeima augino šešis sūnūs ir tris dukteris. Petras mokėsi Aštrulių k. pradinėje mokykloje, vėliau lavinosi savarankiškai, labai domėjosi Lietuvos istorija, mokėsi muzikos. 1935 m. Kaune jis grojo Lietuvos didžiojo kungiakščio Algirdo 2-ojo pulko orkestre, o 1937–1939 m. atliko karinę tarnybą Lietuvos kariuomenėje, baigė puskarininkų mokyklą. Pirmosios sovietų okupacijos metais (1940–1941) Petras dirbo Vilniaus kriminalinės milicijos specialiajame skyriuje operatyviu įgaliotiniu. Prasidėjus nacių okupacijai, dirbo Vilniaus sukilių stabe. Vėliau sostinės Pedagoginiame institute baigė mokytojų kursus bei dirbo mokytoju Lentvario septynmetėje mokykloje. Tuo pačiu metu Vilniaus universitete, Medicinos fakultete, studijavo mediciną. 1944–1955 m. kalejo sovietų kalėjimuose ir lageriuose. Grįžę į Lietuvą baigė Kauno medicinos mokyklą, dirbo įvairoje gydymo įstaigose. KGB nepaliko jo ramybėje – nuolat bandydavo surukti naujas bylas. P. Lukoševičius buvo ilgametis LPKTS Panevėžio filialo tarybos narys, Lietuvos demokratų sąjungos partijos Panevėžio sk. vadovas.

Palaidotas Panevėžio Šilaičių kapinėse.

Užjaučiamie sūnūs Rimantą ir Gintarą su šeimomis, brolių Kazimierą, seserį Eleną, giminaičius.

LPKTS Panevėžio filialas

Kazimieras Savičius

1925–2008

Gimė Marijampolėje. Savičių šeimoje augo keturi vaikai. Kazimieras mokėsi Marijampolės gimnazijoje, vėliau, prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, buvo vežamas priverstiems darbams į Vokietiją, tačiau pavyko pabėgti. Prasidėjus antrajai bolševikų okupacijai grįžo į namus ir 1944 m. išstojo į Marijampolės ekonomikos mokyklą, kurioje įkūrus pogrindinę organizaciją tapo jos nariu.

Kazimieras su draugu 1945 m. balandį pasitraukė į Varnabudžio mišką pas partizanus, gavo slapyvardį Sakalas. 1945 m. vasarą – į Geležinio Vilko rinktinę Kazlų Rūdos miškuose ir tapo vado Sakalo adjutantu, slapyvardžiu Uranas. 1946 m. sau si buvo išduotas. Suimtas kalėjo Marijampolės saugume, po to nuteistas 10 m. kalėjimo ir 5 m. be teisių. Atsidūrė Komijoje, Buchtos lageriuose. Už bandymą pabėgti pasodintas į griežtojo režimo lagerį „Gorkij“. Vėliau – Vorkutos lageriai. Pasibaigus kalinimo laikui ištremtas į Šiaurės Uralą. Tremtyje susipažino su būsimą žmoną Juliją Popieraite. I Lietuvą Savičių šeima grįžo 1963 metais, bet iki 1967 m. gyveno Liepojoje, tik vėliau – Alytuje. Kazimieras neakivaizdiniu būdu baigė Vilniaus pramonės ir statybos technikumą. Atgimimo metais išsitraukė į Sajūdžio veiklą, rinko Laisvės kovotojų nuotraukas ir atidavė „Laisvės kovų archyvui“, Alytaus kariniame dalinyje išrengė Laisvės kovų muziejų. Buvo aktyvus partizanų palaikų paieškų ir perlaidojimo organizatorius, paminklų partizanų žūties vietose pastatymo organizatorius. Už nuopelnus K. Savičiūs apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliumi ir 4-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu.

Užjaučiamie šeimų ir artimuosius.

Antanina URMANAVIČIENĖ

SL289

Redaktorė - Jolita Navickienė

Redakcija: Aušra Šuptytė,
Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė

Tremtinys

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214
Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt, LPKTS puslapis internte: <http://www.lpkts.lt>
Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365.
Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai
Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3805. Užs. Nr.

Kaina 1,40 Lt